

ХРАБРОСТ

Ја заиста нисам: ни Марко,
ни Херакле, ни Ахил, ни Хектор,
ни Полукс или Кастор,
ни Персеј или Тезеј ...
Ја стварно нисам, признајем,
ни бар донекле налик њима,
ал, ја јесам један храбри,
мали велики човек,
један од оних хиљаду милиона
обичних, „малих“ људи
што стално доказују да су храбри,
јер су у овај наш свет и живот
донесени а да нису питани,
а ипак у њему се задржавају
и храбро га не напуштају.

Не мора човек да буде херој,
али већ је храбар кад не бежи
из људског пакла безумног рата
или кад зна да овај свет врви
од зликоваца и свирепих убица
и да га у њему, већ од рођења,
чекају бројне патње и болови
па ипак све то може да издржи.

Балша Рајчевић

ВАСКРСЕЊЕ

Где си се то сакрила
Под овом плавом куполом небеском
Бекством ми лобања начета
Па су ми мисли некуд одлутале.
Може ли бити нестанка?
Сад ми треба неко ко ће да ми каже.
О, Боже, ковчег ми је пред очима
(црн ко грактави гавран).
Ал лакше је да станем пред икону
И сазнам да ми је део душе отишао на једно (једино) брдо
Незапамћене и вечне голготе.
Тад,
Ако је тако,
Лакше је,
Јер ту нестанка нема.
За вечност – сусрет се спрема.
Вечност створена са брда, са крста
Од Васкрсења.

ПРЕСУШЕНИ ИЗВОР

Чујеш ли понекад црквена звона?
То одзвања јаук и бол душе моје смрвљене
Јесам ли починио грех
Што сам жедан љубави
Стајао крај пресушеног извора.
Можда у бунилу клео и проклео твој одлазак.
А данас зла коб фијуче
Белеге црне урезује по парчету сладострашћа
Што је остало.
Господе,
Да ли је то награда или казна
Што још живим?

О САМОЋИ

I

Самоћо,
Тежино,
Скрупчана гујо
Што топовски бијеш
По свести и подсвести.
Теже од маља,
Језив је сусрет са тобом.
Очи у очи.

II

Ма где био
Ту је самоћа.
Ма где била –
Исто је.
Један трзај самоће
Један трен самоће
Један одлазак жене
(брзином светлости)
Исто је.

Дејан Милошевић

ЈОШ ВЕЛИКИ РАТ ЈЕ ПОКАЗАО

Нека Европа и свет схвате,
ако раније нису знали,
Велики рат је показао,
да Срби нису народ мали.

Што је противник снажнији
и што нам више прети,
то смо смелији и одважнији,
сигурни да ћемо одолети.

У друкчије схватање
не мора нико да нас убеђује –
без обзира на војну силу,
на крају храброст побеђује.

Радомир Мићуновић

Светлописани лик Пресвете Богородице у манастиру Светог Пантелејмона на Светој Гори

Најкраснији Цвете крај Егејског мора
што сву творевину радошћу напајаш,
Тебе, Чиста, слави врт Твој, Света Гора,
док гле, душе наше стидом обасјаваш.

Пред вратима давно руског манастира
са монасима си у ред за хлеб стала,
а Твог лика тужна, али кротка, мирна,
фотографија је у спомен остала.

Слушкињо Господња, Дјево, Божја Мати,
Царице и Кћери Цара Небескога,
о који ће језик, Блага, опевати
свезлатне дубине милосрђа Твога?

Помози, Пресвета, Теби се клањамо,
док још лађа Цркве к Царству Божјем плови,
да у сваком сирوماху препознамо
живи, свети новчић са ликом Христовим.

Слава Ти, Свехвална, Пучино милости,
Дворче Бесконачни Небеског Женика,
заступи, умоли, услиши, опрости,
Светла Обитељи бескућних путника.

Србин

Ко је добар Србин?

То је човек са великим Ч,
правдина планина,
свечево колено,
у држави крило,

светлог образа пред Богом и родом,

меког као крило материно,
а вреди више од два света.

Душа му на босиљак мирише.

Срећан је
и са чашом хладне воде.

Брз је чути, а спор говорити,
јер што погача дуже у ватри стоји
то госта боље и дочека.

Говори, а ћути,
ћутећи десеторици одговара,
а кад каже
три сунца те огреју.
Бог му је сваку
с медом пресекао.

Свака му је реч
као брдо тврда,
а ваља три летње кише,
болан да се лечиш,
гладан да га слушаш.
Каљао га, ваљао га,
злу из себе не би испустио.
Порани мишљу,
а покасни речју.
Међу зле се пише
ко и две слабе рече.
Свашта слуша,
али свашта не збори.

Ни у мртвога проговора,
ни у мудрога поговора.

Није му свако путовођа,
јер много прстију
чвор не дреше.

Хода полако,
па зато увек и стиже на време,
као најспорија вода
што је и најдубља.
Брзи ход-често спотицање.
Хитња је вражје плетиво.
Нека је и доцкан
ако је с образом.

Ради као да ће вечно живети,
а моли се као да ће ноћас у гроб.
Незнојшу рђа бије,

а у радише свега бише,
у штедише још и више.
Мало снује, много тка,
никад ласно, али увек часно.

Боље му је знати него имати,
боље част него власт,
боље добро а слепо него зло а лепо,
боље сиротовати него срамотовати,
јер од чега су људи сити
од тога и манити.

Оштрији су зуби
у ситог човека
но у гладног курјака.

На једној глави му могу
и чин и чојство стојати.

И у власти познајеш му части.

Пре пристаје
да му се кућа ископа
но издајничком зове,
јер ни земља не прима издајнике
као и друге људе.

Грех би ти казао,
али грешника никад.
Криве милује свиленом,
а праве брани
гвозденом руком
и увек хоће брата за брата
и зато никад нема
туђина за господара.

Ником не враћа
шило за огњило,
а сваку клевету
делом избија.

Његова је она света реч:
„Кад се светиш
сладак ти је само један дан,
а кад опрашташ
сладак ти је цео живот“.

Да га плунеш
помислио би: Божја роса.

Мирбожа се са свима,
јер је од старих упамтио
да није јунак
ко је на браћу јунак.

Између његових добротворја
ни врх од игле уметнути не би могао,
које у море да бациш
и после девет би га година нашао.

Узима напрстком,
а даје мерицом.
Крв би ти испод грла уточио.
Ваља сиротињи
као Свети Симеон.

Благослов је
и његов конач наћи.

Чини ми се,
не би било греота из његовог чанка
у кандило долити.

Леп је
као да је с фреске сишао,
зоран видети и свидети,
а да је цвет
на капи бих га носио
и њиме гору закитио.

Никад се не смеје,
али је увек насмејан,
док свима прашта све,
и змију под крш
и тицу у гору,
јер чистом образу
мало воде треба.

Без таквих би нам било
сирото огњиште.

То је жив човек живога Бога.

Вукосав Илић

ИЗ ПОЕТСКОГ ТЕАТРА

ЈА САМ ХРАБАР

Ја сам храбар, и ничег се не бојим,
Као витез прави, победе бројим,
Ја сам храбар, и друкчији од свих,
Повучен у себе, и превише тих.

Ја сам храбар, снажан и јак,
Не плаши мене, неки пораз лак,
Ја се само, својом храброшћу дичим,
У огледалу себи, на право момка личим.

Ја сам храбар, и без сабље бритке,
Што у животу сам, бије своје битке,
Ја сам витез, који ствара риме,
Што топи у срцу, ове хладне зиме.

Ја сам витез, гвозденога реда,
Место мача, ја се латим пера,
Ја сам витез, што машта и сања,
Што врата раја, стихом отвара.

Стефан Кнежевић

ЛЕТ ВАТРЕНЕ ПТИЦЕ

Посвећено Милицы Костић

Да су знали сејачи црне пшенице
Да ћеш се винути у небо
Над овим тужним градом
Храброст је твоје име било
Тог јесењег дана
И лице белог анђела,
Они те никад не би позвали у свој стан
Да испробају оруђе смрти,
Где изненада се хоризонт претвара
У једну велику рану
Светлост која задњи пут надолази
И враћа се
Свом узроку!
Једном крику самоће
У том часу напрелог неба
И твог сићушног тела Милице
Ниси ни шеснаест година имала

Избезумљени ваздух под твојим крилима

На белом платну

У атељеу

Је твоје тело

Црним угљеном вајао.

Горан Илић

ОДА ПИВУ

И даље сви боџи
Величају вино,
Боговско пиће
Бољег на свету нема.

Као да се нико од њих
Од пива никад напио није.

Ако вино је пиће божанско,
Пиво је нектар од којег се мед прави.
Кажу *У вину је истина*
Јесте!
Али у пиву је сажет живот цео.

Вино лечи тугу
Лечи!
Али с пивом тугу ни осетио нисам.

Уз вино најбоље патиш за прошлим љубавима
Тачно!
Али уз пиво само једну љубав имам.

Горан Бабић

ДРИНО ЗЕЛЕНА

Дрино зелена,
Неукроћена, немирна водо,
Нежно бих да ти причам
Заљубљен у твоје бистро око.
Протичеш негде у мени
Дубоко,
Милујем ти обрине вирова
И на врбама твојим
Сећања одмарам.
Још увек желим
Да ти се удварам,
Као некада,
Док си шапутала ноћу обалама
Тајанствена и хладна.
Знаш ли
Како си у Мачви изгледала?
Као да си одједном зажалила
Што си толико журила
Горе са планина,
Па си решила да застанеш,
И насмејана лица
Као сеоска лепотица
Обукла нову хаљину
Не знајући како
У њој да се понашаш
И тако изненађена
И раскошно лепа
Нестајала си у Сави.

Често сам ти долазио
Гледао те и звао.
Нисам,
Заиста нисам знао
Да сам почео током твојим
Да течем.
И сада осећам

Твоје струјање по кожи,
Као голицање,
Мучи ме то сазнање
Да ћу брзо протећи твојим обалама
И оставити те саму.

О, Дрино зелена,
Немам много времена
За твоју бесмртност.

Драган Павловић

Бичевање душе

Олако глупост се дозна
Правичност готово да се не спозна
Да ли треба да пишем
Кад сам већ урадио нећу да бришем

Види овако
Није битно!
Ни ја се нећу овога сећати
У не тако далекој будућности

Овај сусрет је другачији
Не мислим исто
Понекад и хаотичан вид проповедања
Случајно доведе до једног од решења

Не постоји безизлазни пут
И избор увек је твој
А ако не успемо
Да сузимо настраности број
Лутаћемо између два света
Заробљени као подвојена личност

Гласови храбре али
Пребрзо одлазе смрт да бодре
Тело је хладно а усне су модре

Педесет бичева њему по леђима
Прљава справа

Идеш на развлачење
Не писни ни гласа
Доследан буди док траје тлачење

Муче нас, тестирају истрајност
Реактивно ходамо из крајности у
крајност

Где су старе равнице радости

Нема их, много је хладних плочника
Коначно су и оне ограничене
Уљез си колекционару заточника

Мораш прилику да искористиш
Многи је никада не добију
Никада не постигну циљ
Амноги не стигну ни да га поставе
Нађи излаз када самог те оставе

Adios

Добар дан, децо (И лупише стара врата)
Чувари шуме
Ви у помпезном крзну
Промените локацију
Од данас знаћете оно што досад нисте
Учипите се на пулту у договорено време
И желим косу и нокте чисте
Хоћу да вас чујем, вашу прошлост на папиру

Чудно се понашате
есенција се тек треба остварити
Добро и лоше се потиру
Већ се назиру фаворити међу вама
Оно што нећу да чујем је галама.

Слушајте пажљиво, управо о сврси говорим
Слушајте ви,
Савршенство није планирано,
неће заживети
Чему бисмо, бога ти, тежили ми незајажљиви
Да смо савршени?

Видим да сте исправно саслушали
Знам да слутите победе на видику
Зато сад чекам право питање од вас
Да видим коћесе предати умирућем крику
Ко од вас би да ме удостоји одговора
данашњег?

Увиђам вашу нервозу,
прождирем ваше стрпљење
Чувам своју смиреност, дижем
Ваш очај
Победа је тренутна корист, ваше
средство
У доживотном рату за
повлашћено место
Видим сада знаке одобравања
Сада прозирете воду
несхватања и куцнуо је час
Поклањам подлогу завршне
борбе свакоме од вас
Могуће је све што
замислите... ово је рат
Докле год претходни неспокој
спотиче ногу
У чијој близини сурова реалност се мота

Живећеш само до краја свог живота

Боље се упознај са неписаним правилом
Правила нема, да ли си то већ некад чуо?
Ко те је одгајио?
Мој разум?
Не знам, али има малих који раде
И великог који краде
И ја да сам нормалан рекао бих да ово није
нормално
Моје је само да предам инструкције
Као превентиву уништења мождане функције
Древне инструкције
осцилаторне свести
Слане, тривијалне ствари,
и старе вести

Које разуме кожа на телу.

Које разуме кожа на телу.

Филип Бреберина

Превод на италијански: **Александра Томић**

L' anima frustata

Facilmente la stoltezza si score
La giustizia resta quasi sconosciuta
Non so se devo scrivere
Siccome l' ho gia fatto cancello

Guarda
Non importa!
Non me ne ricorderò neanch' io
In un futuro non così lontano

Questo incontro è diverso
Non penso allo stesso modo
A volte la predicazione caotica
Ci porta per caso a una soluzione

Non esiste strada senza uscita
E la scelta è sempre tua
E se non riusciamo
A ridurre il numero delle strampalerie
Vagheremo intrappolati tra due mondi
Come un uomo dalla personalità divisa

Le voci incoraggiano però
Tropo velocemente incitano la morte
Il corpo è freddo, le labbra sono blu

Cinquanta frustate sulle sue spalle
Strumento sporco

Vai ad un distendimento
Stai zitto
Sii coerente mentre ti opprimono

Ci tormentano, controllano lanostrapersistenza
Camminiamo reattivamente da un estremo
all' altro
Dove sono le vecchie pianure di gioia

Non ci sono, i marciapiedi freddi
ce ne sono tanti
Finalmente anch'esse sono limitate
Sei l' intruso al collezionista di prigionieri

Devi cogliere l'occasione
Molti non la ricevono mai
Non raggiungono mai il loro scopo
E molti non riescono nemmeno a definirlo
Trova l' uscita quando ti lasciano da solo

Addio

Buongiorno, ragazzi (E la vecchia porta sbatté)
Custodi del bosco
Voi nella pelliccia pomposa
Combiate il posto
Oggi saprete quello che non avete saputo finora
Mettetevi il chip al banco all' ora prevista
E voglio vedere capelli e unghie puliti

Voglio sentirvi, il vostro passato scritto sulla carta
Vi comportate in modo strano
l' essenza si deve ancora realizzare
il bene annulla il male
Si possono già discernere i favoriti tra di voi
Quello che non voglio sentire è il rumore.

Ascoltate attentamente, sto proprio parlando
dello scopo / Ascoltate voi,
La perfezione non è prevista,
non inizierà a vivere
A che cosa, per favore, aspireremmo noi insaziabili
Se fossimo perfetti?

Vedo che mi avete ascoltato correttamente
So che presagite vittorie in vista
Perciò ora aspetto la vostra vera domanda
Per vedere chi si arrenderà al grido morente
Chi di voi si degnerebbe di darmi la rispostan d' oggi?

Realizzo la vostra nervosità
divoro la vostra pazienza
Mantengo la mia calma
aumento la vostra disperazione
La vittoria è l'utilità attuale,
il vostro modo
Nella guerra vitalizia
per il posto privilegiato
Adesso vedo segni di approvazione
Adesso vedete attraverso l' acqua

dell' incomprensione ed è giunta l' ora
Regalo la base della lotta finale
a ciascuno di voi
E' possibile tutto quello che immaginate...
questa è la guerra
Fintanto che l' inquietudine precedente
fa lo sgambetto
Nelle cui vicinanze la dura realtà si muove
Vivrai soltanto fino alla fine della tua vita

E' meglio che tu conosca la regola non scritta
Non ci sono regole, hai mai sentito di questo?
Chi ti ha cresciuto?
La mia mente?
Non lo so, però ci sono i piccoli che lavorano
E il grande che ruba
Ed io se fossi normale direi che questo non sia
normale
Io solo devo consegnare istruzioni
Come un preventivo di distruzione della funzione cerebrale
Istruzioni antiche della coscienza oscillatoria
Che la pelle del corpo capisce.

Filip Breberina
Traduttrice: **Aleksandra Tomic**

ТЕСТАМЕНТ

Прво треба лагано попити
чај од травке хоћу-нећу
додати цимет и кришку јабуке
да склизне укус горчине
наизуст рећи седам заповести
узети преслицу и вретено
и први јутарњи осмех
расејати по пупољцима
понављати свакодневно
храбро пре буђења планете
заборављени тестамент научника
ипак се окреће.

Илинка Г. Вуковић

СВЕТИ ГЕОРГИЈЕ

Лицем се твојим сва земља озари,
именом твојим одлежу олтари,
кад небом проминеш као светлост сама,
дични копљаниче Цара над Војскама.

Чуј, Витеже од Небеса,
где ти душа славу поје,
сред невоља и потреса
уздање си свагда моје.

Пут је овај ко и сваки
којим грешни човек хода,
заклони ме штитом јаким,
штитом вере у Господа.

Пред демонске чете худе
стани храбро и крепосно,
нек погибелъ њина буде
копље твоје крстоносно.

Зато Свети свагда јеси,
грешни људи тек су гости.
Само она слава вреди
што се стече у милости.

Миљана Аћимовић